

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Víme, co čteme

Kód modulu

ČJ-m-4/AL14

Typ vzdělávání

Všeobecné vzdělávání

Typ modulu

všeobecně vzdělávací

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

M (EQF úroveň 4)

L0 (EQF úroveň 4)

Vzdělávací oblasti

ČJ - Český jazyk

Komplexní úloha

Obory vzdělání - poznámky

Délka modulu (počet hodin)

32

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

Vstupním předpokladem je osvojení odpovídajících očekávaných výstupů RVP ZV v oblasti čtenářské gramotnosti.

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Vzdělávací modul je zásadní pro celou vzdělávací oblast a pokrývá obsahový okruh Neumělecký text a informace.

Modul je zaměřen na rozvoj čtenářských dovedností žáků a jeho smyslem je upevnění a další rozvoj dovedností v oblasti práce s informacemi. Žáci se učí rozlišovat mezi různými typy textů a osvojují si dovednost toto rozlišení zdůvodnit. Předmětem modulu je také zpracování informací ze čteného textu a jejich základní interpretace. V modulu se pracuje se souvislými (lineárními) i nesouvislými (nelineárními) texty včetně jejich kombinací. Žáci si v modulu rovněž osvojují dovednosti sebeprezentace a obhajoby vlastních názorů.

Očekávané výsledky učení

Žák

- a) nalezne požadované informace v tištěném textu;
- b) vysvětlí význam konkrétní části tištěného textu;
- c) rozliší podstatné a nepodstatné informace a obhájí své tvrzení;
- d) rozezná v tištěném textu fakta a domněnky;
- e) objasní, kdo je autorem a kdo příjemcem textu (využije znalostí slohotvorných činitelů);
- f) prezentuje vlastní názor na text a obhájí vlastní tvrzení;
- g) orientuje se ve zdrojích informací (knihovny, noviny, časopisy, internet, bulvár).

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

Obsahem modulu je rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Žáci se učí kritické práci s informacemi od jejich příjmu přes posouzení až k jejich samostatnému zpracování. Pracuje se s tištěnými souvislými i nesouvislými (graf, obrázek, mapa, tabulka, schéma...) texty.

Učební činnosti žáků a strategie výuky

- práce s tematickými soubory úloh zaměřenými na rozvoj a ověřování čtenářských dovedností
- práce s pracovními listy k tištěným textům (práce s úlohami i pracovními listy může probíhat individuálně i ve skupinách)
- zpracování přečteného textu do formy prezentace a její předvedení
- obhajoba prezentace v diskusi
- řízená diskuse k problematice prezentování faktů, názorů a domněnek prostřednictvím mluveného slova
- práce s ukázkami obsahujícími prvky manipulativního charakteru
- práce s nejrůznějšími zdroji informací

Zařazení do učebního plánu, ročník

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Průběžně je prováděno hodnocení s využitím prvků formativního hodnocení, na konci modulu je využito nástrojů sumativního i formativního hodnocení.

- a) nalezne požadované informace v tištěném textu;

v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím pracovních listů a souborů úloh

- b) vysvětlí význam konkrétní části tištěného textu;

v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím pracovních listů a souborů úloh

- c) rozliší podstatné a nepodstatné informace a obhájí své tvrzení;

v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím pracovních listů a souborů úloh

- d) rozezná v tištěném textu fakta a domněnky;

v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím pracovních listů a souborů úloh

- e) objasní, kdo je autorem a kdo příjemcem textu (využije znalostí slohotvorných činitelů);

v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím pracovních listů a souborů úloh

- g) orientuje se ve zdrojích informací (knihovny, noviny, časopisy, internet, bulvár);

v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím pracovních listů a souborů úloh

Výsledky učení a)–e) a g) jsou ověřovány v závěru modulu souhrnným testem, jehož specifikací jsou předmětné výsledky učení. Základní nastavení specifikace testu je asi 17% zastoupení každého výsledku učení. Toto nastavení lze měnit podle potřeb jednotlivých vyučujících, přičemž zastoupení jednotlivých výsledků učení nesmí klesnout pod 10 %. Procentuální zastoupení výsledku učení je odvozeno od maximálního získatelného počtu bodů za daný výsledek učení (nikoli tedy od počtu úloh – může se jednat o dramatický rozdíl).

f) prezentuje vlastní názor na text a obhájí vlastní tvrzení

ověřováno prostřednictvím individuální prezentace žáka a obhajobou jeho prezentace v následné diskusi řízené vyučujícím

Kritéria hodnocení

Při průběžném hodnocení dosahovaných jednotlivých výsledků učení a)–e) a g) je využíváno souborů úloh / pracovních listů, které zaručují vysokou objektivitu hodnocení – hodnocení na úrovni stanovení mezní hranice úspěšnosti a od ní odvozených bodových rozmezí pro případné vyjádření výsledku žáka známkou nebo jiným číselným či slovním způsobem je u jednotlivých výsledků učení v kompetenci vyučujícího. Zároveň se doporučuje souběžně využít prvků formativního hodnocení. Při vhodně užitých souborech úloh / pracovních listech lze sledovat dosažený pokrok každého žáka.

Výsledek učení f) je hodnocen na základě průběžného hodnocení, a to na škále úspěš – neúspěš.

Při závěrečném ověřování dosažených výsledků učení souhrnným testem jsou doporučená kritéria nastavena následovně:

Mezní úroveň úspěšnosti je stanovena na 40 %.

Převodník dosažené úspěšnosti na známku

úspěšnost žáka v testu pod 40 % = nedostatečný

úspěšnost žáka v testu od 40 do 55 % = dostatečný

úspěšnost žáka v testu od 56 do 70 % = dobrý

úspěšnost žáka v testu od 71 do 85 % = chvalitebný

úspěšnost žáka v testu od 86 do 100 % = výborný

Nastavená obtížnost testu musí odpovídat dovednostem žáků, jejichž studium je zakončeno maturitní zkouškou, tzn. doporučuje se používat úlohy s průměrnou a vyšší úrovní obtížnosti. Zařazení nepřiměřeně snadných úloh by vyvolávalo potřebu posunovat mezní hranici úspěšnosti a použitý evaluační nástroj (test / soubor úloh) by vykazoval nevyhovující psychometrické charakteristiky.

Podmínkou pro celkovou klasifikaci výborný – dostatečný je hodnocení úspěš u výsledku učení f).

Doporučená literatura

Starý, K. a kol.: Úlohy pro rozvoj čtenářské gramotnosti. Praha, ČŠI 2013. Dostupné z:

https://www.csicr.cz/getattachment/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/Vyuziti-vysledku-vyzkumu/Vyuziti-vysledku-vyzkumu-seznam-clanku/Ulohy-pro-rozvoj-ctenarske-gramotnosti/Ulohy_pro_rozvoj_ctenarske_gramotnosti.pdf

Kritické listy: občasník pro kritické myšlení.

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Praha, Academia 1994.

Slovník spisovného jazyka českého. Praha, Nakladatelství ČSAV, 1960–1971, 4 sv.; reedice Academia, Praha 1989, 8 sv.

Příruční slovník jazyka českého. Praha, Státní nakladatelství / SPN, 1935–1957.

Nový akademický slovník cizích slov. Praha, Academia 2005.

Nová slova v češtině. Praha, Academia 1998.

Nová slova v češtině 2. Praha, Academia 2004.

Hugo, J.: a kol.: Slovník nespisovné češtiny. Praha, Maxdorf 2009.

sbírky testových úloh, učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

Poznámky

Obsahové upřesnění

VV - Všeobecné vzdělávání

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Hana Bolechová. [Creative Commons CC BY SA 4.0](#) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.